

ד' בחשוון, תשע"ח, 25.10.2017

גיליון מס' 581

פרשת לך לך

להסתפק במועט

מאת הרב איתמר חייקין, מכינת 'רוח השדה', בארות יצחק

לוט יצא עם דודו אברהם בעקבות הקריאה הגדולה "לך-לך" (יב,א). יחדיו חלקו את חוויות המסע המפרך לארץ כנען, את נופי הארץ חדשים. יחדיו נדדו דרומה בבקשם מקום מרעה לצאנם להרחיק עצמם מחלקות חקלאיות מעובדות. יחדיו בנו מזבחות לה' וכרעו בתודה ותפילה לאלוקי אברהם.

אולם כשחזרו ממצרים עשירים וכבדים ברכוש, לפתע סדק התחיל להיפער ביניהם. "וְגַם לְלוֹט הַהֵלֵךְ אֶת אַבְרָם הֲיָהּ צָאן וּבָקֵר וְאֶהְלִים. וְלֹא נָשָׂא אֶתֶם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו. וַיְהִי רִיב בֵּין רָעִי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רָעִי מִקְנֵה לוֹט..." (יג ה-ז) הרכוש היה הדבר שתקע טריז בין לוט לבין דודו. ואברהם שרודף שלום היה, חשש ממריבות וקטטות בין הרועים, שיפגעו באחוה שבניהם, והציע להיפרד. לעיתים מוטב כך.

ההפרדה עשתה דבר נוסף, פתאום התגלה ההבדל העמוק בין שני האנשים שעד אז צעדו יחדיו. בעוד אברהם המשיך בדרך הקריאה בשם ה' "וַיֵּאָהֵל אַבְרָם וַיָּבֵא וַיֹּשֶׁב בְּאֵלְנֵי מַמְרָא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיְגֹן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה'." (שם, יח) לוט מחפש דברים אחרים. אברהם מציע ללוט "אִם הִשְׁמַאל וְאִימְנָה וְאִם הַיְמִין וְאֲשַׁמְאֵלָה" (יג,ט). כאשר פניו מזרחה – ימין ושמאל הם פניה דרומה או צפונה, מכאן שאברהם ממליץ ללוט להמשיך להתגורר בגב ההר, שם החברה הטובה יותר. אולם לוט חשב אחרת: "וַיֵּשֶׂא לוֹט אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן כִּי כָּלָה מִשְׁקָה לִפְנֵי שַׁחַת ה' אֶת סֹדֶם וְאֶת עַמּוֹרָה כִּגְן ה' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ צֹר. וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן וַיֵּסַע לוֹט מִקְדָּם וַיִּפְרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו." (שם, י-יא) לוט נושא עיניו מזרחה, אל העושר הממתין לו בסדום, והוא מתעלם לחלוטין מהמחיר הערכי אותו עליו לשלם על מנת ליהנות מהעושר "...וְלוֹט יָשֵׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר וַיֵּאָהֵל עַד סֹדֶם. וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רָעִים וְחָטְאִים לַה' מְאֹד." (יב-יג)

לא עובר זמן רב ומתרגש ובא אסון בדמות קואליציה של ארבע מלכים, שעשו את כל הדרך ממסופוטמיה על מנת לשדוד את רכושה הרב של סדום. תכלית כל המלחמה הייתה בבחינת איתות מהבורא לאנשי סדום, שלא לבטוח על רכושם, שבן לילה היה ואיננו. ה' מאותת להם לשוב מדרכם הרעה, לדאוג לעובר אורח, לחמול על הזקוק לעזרה. אך אין איש בסדום המתעורר מעיוורונו, כולם מוכי סנוורים מרכושם. גם לא לוט שנשבה יחד איתם.

המלחמה שבה והפגישה בין אברהם ללוט, שנחלץ, תוך חירוף נפש, להציל את אחינו, תוך שהוא מתעלם מבחירותיו הרעות של לוט שהמיטו עליו את אסונו. אברהם עושה את מעשה החסד הגדול מכל - פדיון שבויים. אך בלוט העניין כלל לא נוגע. עם תום המלחמה הוא שב לסדום, משקם את עסקיו שנפגעו ואף מעמיק את אחיזתו בעיר והופך לאחד מחשובי העיר "וְלוֹט יָשֵׁב בְּשַׁעַר סֹדֶם" (יט, א).

סופו של לוט ידוע, הוא ניצל מהעיר בעור שיניו (ושוב בזכותו של אברהם), תוך שהוא משאיר אחריו את כל הרכוש שצבר במשך שנים. מלא נכנס, וריקן יצא. אין פלא שכל כך ביקש להשתכר עם בנותיו... זה סופו של אדם שהעדיף את כלוב הזהב הסדומי על פני הליכה בדרך ה', דרכו של אברהם.

האם גם אנחנו שחרטנו אי פעם על דגלנו את ערך ההסתפקות במועט, הננו אכן מסתפקים במועט - בכל הקשור בקיום מצוות, בשאיפות רוחניות... אך במה שנוגע לרכוש? לנוחות חיים? לחומר? האם איננו צועדים לא פעם, בדרכו של לוט דווקא?

או נאמר זאת באופן אחר:

Like Lot we want a lot

But the question is a lot of what?

הרב איתמר חייקין, בן קיבוץ שלוחות, תושב יקיר, לשעבר – מנהל תיכון אמי"ת כפר בתיה, ושני התיכונים של אמי"ת במודעין, עומד כיום בראש מכינת 'רוח השדה' שבבארות יצחק,

---

דף פרשת שבוע של הקיבוץ הדתי מופיע באתר הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום [subscribe](#) בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב [unsubscribe](#) בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il